

Βιβλιοπαρουσίαση

Εἴκοσι καὶ πέντε ἔτη Πατριαρχίας Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου Βαρθολομαίου (1991-2016)

**Τοῦ Μητροπολίτου Μιλήτου Ἀποστόλου,
Καθηγουμένου τῆς Ἱερᾶς Πατριαρχικῆς καὶ Σταυροπηγιακῆς Μονῆς
Ἁγίας Ἀναστασίας Φαρμακολυτρίας**

Μέ ἀφορμή τή συμπλήρωση εἴκοσι πέντε ἐτῶν Πατριαρχίας τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου Βαρθολομαίου, ὁ Θεοφιλέστατος Ἐπίσκοπος Χριστουπόλεως κ. Μακάριος, ἕνας ἀπό τούς νεότερους καί λογιότερους Ἱεράρχες τοῦ Οἰκουμενικοῦ Θρόνου, Κοσμήτορας τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς τῆς Ἑσθονίας καί Καθηγητής τῆς Πατριαρχικῆς Ἀκαδημίας Κρήτης, ἐπιμελήθηκε τή σύνταξη ἑνός βιβλίου, τό ὁποῖο ἐξεδόθη μέ δαπάνες τῆς Περιφέρειας Κρήτης καί τοῦ Περιφερειάρχου κ. Σταύρου Ἀρναουτάκη, Ἀρχοντος Ἐξάρχου τῆς Ἁγίας τοῦ Χριστοῦ Μεγάλης Ἐκκλησίας.

Τό βιβλίό αὐτό ἀποτελεῖ μιά προσπάθεια μνήσεως στήν ἐσχατολογική καί ἀποκαλυπτική πορεία ἑνός μεγάλου Πατριάρχου. Ὁ συγγραφέας παρουσιάζει τόν Πατριάρχη Βαρθολομαῖο ὡς μιά ξεχωριστή καί ἐξέχουσα φυσιογνωμία, ἡ ὁποία φωτίζει τήν ἱστορία, γιατί, πέρα ἀπό τήν ἀρετή Του, τήν ἀνεκτίμητη προσφορά Του στόν κόσμον καί τήν Ἐκκλησία, κυριαρχεῖ στά ἔργα Του καί στή ζωή Του ἡ δόξα τοῦ Θεοῦ. Ἡ εἰκοσιπεντάχρονη πορεία Του εἶναι ἐσχατολογική καί ἀναστάσιμη. Εἶναι πλήρωμα «ἐν χάριτι» στόν παρόν καί ἀποκάλυψη Θεοῦ ζῶντος.

Τό πρωτότυπο τῆς ἐκδόσεως αὐτῆς εἶναι ὅτι ὁ Θεοφιλέστατος συγγραφέας εἶχε τήν ἰδέα νά μεταφράσει τό κείμενο σέ εἴκοσι πέντε γλῶσσες, συμβολικά καί σημειολογικά, ὅσα εἶναι καί τά χρόνια τῆς πατριαρχικῆς πορείας τοῦ Πατριάρχου μας, γεγονός πού προσδίδει ιδιαίτερη βαρύτητα στήν ἐκδοτική αὐτή προσπάθεια, ἀφοῦ παρέχεται ἡ εὐκαιρία σέ περισσότερους ἀνθρώπους νά προσεγγίσουν στή μητρική τους γλῶσσα μιά παρουσία πού χαροποιεῖ καί φωτίζει. Ὑπογραμμίζεται μάλιστα ὅτι ἡ σειρά τῶν γλωσσῶν σεβάστηκε τή σειρά τῶν διπτύχων τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας, ἐνῶ ἀκολούθησαν οἱ γλῶσσες τῶν ἀνά τόν κόσμον Ἱερῶν Μητροπόλεων, κατά τά πρεσβεῖα ἰδρύσεώς τους ἀπό τό Οἰκουμενικό Πατριαρχεῖο.

Τό κείμενο αυτό δέν μπορεῖ νά χαρακτηριστεῖ ὡς μιά ἀπλή βιογραφία οὔτε πάλι ὡς ἕνα ἐγκώμιο γιά μιά μεγάλη ἐκκλησιαστική μορφή. Εἶναι ἕνα ἰδιαίτερο κείμενο, πολύ καρδιακό, πνευματικό, μυσταγωγικό, τό ὁποῖο δέν ἀναφέρεται τόσο σέ συγκεκριμένες στιγμές τῆς ζωῆς τοῦ Πατριάρχου, ὅσο περιγράφει τήν οὐσία τῆς Πατριαρχικῆς πορείας κατά τά παρελθόντα εικοσιπέντε ἔτη. Γι' αὐτό, τό κείμενο εἶναι χωρισμένο σέ πέντε κεφάλαια, τά ὁποῖα παραπέμπουν στίς πέντε πατριαρχικές πενταετίες.

Τό πρῶτο κεφάλαιο ἔχει θέμα: «Πρώτη πενταετία: “Ἐρχου καί ἴδε”». Στό κεφάλαιο αὐτό περιγράφεται ἡ ἀρχή τῆς Πατριαρχικῆς διακονίας καί ἡ ἐπιθυμία τοῦ Πατριάρχου Βαρθολομαίου νά προσκαλέσει ὅλους τούς ἀνθρώπους νά ἐπισκεφθοῦν τό μαρτυρικό καί ἐσταυρωμένο Φανάριο, γιά νά δοῦν καί νά γευθοῦν τήν μή ἀνθρώπινη δόξα τῆς πρώτης Ἐκκλησίας.

Τό δεύτερο κεφάλαιο ἔχει θέμα: «Δευτέρα πενταετία: Ἀναβίωση τῆς Πεντηκοστῆς». Ἐδῶ περιγράφεται τό γενικότερο αἶσθημα τῶν ἀνθρώπων, ὅπως βιώνεται στίς διάφορες ἀνά τόν κόσμον Πατριαρχικές καί εἰρηνικές ἐπισκέψεις. Ὅντως, ὅπου πάει ὁ Πρῶτος τῆς Ὁρθοδοξίας, ἀναβιώνει τό μυστήριο τῆς Πεντηκοστῆς. Ὁ κληρικός καί ὁ λαός αἰσθάνονται τήν παρουσία τοῦ Θεοῦ καί μεταποιοῦν αὐτομάτως σέ ἕνα διαρκές ὑπερῶο τῆς Πεντηκοστῆς τό χῶρο πού ὑποδέχεται τόν Πατριάρχη.

Τό τρίτο κεφάλαιο ἔχει τίτλο: «Τρίτη Πενταετία: “Πάντων γάρ τῶν τῆς κτίσεως μερῶν ἦψατο... καί τά πάντα πάσης ἀπάτης ἠλευθέρωσε”» καί περιγράφει τήν προσφορά τοῦ Πατριάρχου Βαρθολομαίου στό περιβάλλον καί στή φύση, ἀλλά κυρίως τόν ἔντονο πόθο πού ἔχει μέσα Του νά παρουσιαστεῖ μαζί μέ ὅλους καί ὅλα ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ. Ὁ Πατριάρχης αἰσθάνεται τή συναρμογή καί τή συνένωση, τόν ἐναγκαλισμό καί τήν περίπτυξη μετά πάντων. Γι' αὐτό, ὅπως ἐξηγεῖ ὁ ἅγιος Χριστουπόλεως, ὄχι τυχαῖα, χαρακτηρίστηκε ἀπό πολλούς ὡς ὁ «Πράσινος Πατριάρχης», καθῶς ἀναγνωρίστηκε στό πρόσωπό Του μιά ὑπέροχη εὐαισθησία γιά τήν κτίση καί τό περιβάλλον.

Στό τέταρτο κεφάλαιο περιγράφεται ἡ ἀγωνία τοῦ Πατριάρχου μας γιά τήν ἐπιστροφή τῶν πεπλανημένων ἀδελφῶν καί τήν ἐπικράτηση τῆς ἀληθείας. Ὁ τίτλος τοῦ κεφαλαίου αὐτοῦ εἶναι: «Τέταρτη Πενταετία: “οὐ γάρ νικῆσαι ζητοῦμεν, ἀλλά προσλαβεῖν ἀδελφούς”». Διαφαίνεται ἔντονα στό κεφάλαιο αὐτό ὅτι ὁ Πατριάρχης ποτέ δέν λησμονεῖ ὅτι ὁ κόσμος αὐτός ἔχει κληθεῖ ἀπό τό Θεό, γιά νά γίνει ὅλος Ἐκκλησία,

Τίμιο Σῶμα τοῦ Χριστοῦ. Αὐτό ἐξυπηρετοῦν οἱ διάλογοι καί τὰ ἀνοίγματα πρὸς τοὺς ἑτεροδόξους καί ἀλλοθρήσκους ἀδελφούς μας.

Τό πέμπτο καί τελευταῖο κεφάλαιο ἔχει τίτλο: «Πέμπτη Πενταετία: Ἡ ὥρα τῆς Ὁρθοδοξίας» καί ἀναφέρεται στό μεγάλο γεγονός τῆς Ἁγίας καί Μεγάλης Συνόδου τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας. Ὁ Πατριάρχης μας ἐργάστηκε ἐντόνως καί προσωπικῶς, γιά νά ἀκουστεῖ ἐνωμένη καί ἐνιαία ἡ φωνή τῆς Ὁρθοδοξίας στό σύγχρονο κόσμο. Γι' αὐτό, ἤδη ἀπό τήν ἡμέρα τῆς ἐνθρονίσεώς Του, ἐξήγγειλε τόν πόθο Του γιά τή σύγκληση τῆς Ἁγίας καί Μεγάλης Συνόδου καί τὰ εἰκοσιπέντε αὐτά χρόνια προετοίμασε αὐτή τήν ἔνδοξη στιγμή γιά τήν ἱστορία τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας μας καί τοῦ Οἰκουμενικοῦ μας Θρόνου.

Προσωπικῶς πιστεύω ὅτι τό κείμενο αὐτό, πού ἀποτελεῖ ἀπαύγασμα τῆς ἀγαπώσης καρδίας τοῦ Θεοφιλεστάτου ἀγίου Χριστουπόλεως καί τῶν αἰσθημάτων τιμῆς καί ἀφοσιώσεώς του πρὸς τό Ἱερό Κέντρο καί τό σεπτό Πρόσωπο τοῦ Πατριάρχου μας, ἀνταποκρίνεται πλήρως στή μεγάλη καί χαρισματική φυσιογνωμία τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου Βαρθολομαίου. Ὡς ἓνας ἀπό τοὺς πρεσβύτερους Ἱεράρχες τοῦ Θρόνου, ἐκφράζω τήν ἱκανοποίησή μου καί τή μεγάλη μου χαρά γιά τήν ἔκδοση αὐτοῦ τοῦ βιβλίου καί τήν πρωτότυπη ἰδέα τῆς μεταφράσεως στίς εἰκοσιπέντε γλῶσσες καί χαίρομαι εἰλικρινῶς πού ὁ Οἰκουμενικός Θρόνος διαθέτει νέους Ἱεράρχες τῆς ποιότητας τοῦ ἀδελφοῦ κ. Μακαρίου. Συγχαίρω τόν Θεοφιλέστατο καί εὐχομαι νά ἔχει τή δύναμη ἀπό τό Θεό νά μᾶς δώσει στό μέλλον καί ἄλλα κείμενα ἐκκλησιαστικά, ἐπιστημονικά καί θεολογικά μέ τήν ποιοτική καί πολύτιμη γραφίδα του.

Συγκινημένος ἀπό τήν προσωπογραφία τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου, θά ἤθελα νά κατακλείσω μέ μία διαπίστωση, ὅπως τή διάβασα στίς γραμμές αὐτοῦ τοῦ βιβλίου, ἀλλά κυρίως μέ μία διαπίστωση τήν ὁποία βιώνω ὡς Ἱεράρχης τοῦ Θρόνου κατά τὰ εἰκοσιπέντε ἔτη τῆς Πατριαρχικῆς Διακονίας τοῦ Πατριάρχου Βαρθολομαίου: «Ἡ Πατριαρχία τοῦ Πατριάρχου Βαρθολομαίου δέν κλείστηκε σέ σχέδια ἀνθρώπινα, δέν περιορίστηκε στήν κοινή λογική καί δέν προωθήθηκε ἀπό φθαρτές δυνάμεις τοῦ κόσμου τούτου».

